

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 07 września 2016 roku (data prezentaty) powód główny L. N. wniósł o obniżenie alimentów ustalonych ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym dla Warszawy – Mokotowa w W. w dniu 15 października 2012 r. w sprawie o sygn. akt V RC 258/12, od powoda na rzecz małoletniego pozwanego - R. N. z kwoty po 900 zł miesięcznie do kwoty po 300 zł miesięcznie, płatnych do rąk matki pozwanego, poczynając od 01 października 2016 r., przy czym kwota ta będzie płatna do dnia 10-tego każdego miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami od dnia uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat (pozew – k. 3-4).

Pismem z dnia 05 października 2016 r. (data wpływu) powód L. N. wniósł o udzielenie, na czas trwania postępowania, zabezpieczenia powództwa poprzez zobowiązanie powoda do uiszczenia alimentów na rzecz małoletniego R. N. w wysokości po 300 zł miesięcznie, płatnych do rąk matki małoletniego, poczynając od dnia 01 października 2016 r., przy czym kwota ta będzie płatna do dnia 10-tego każdego miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami od dnia uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat oraz o zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Mokotowa w W., sygn. akt Kmp 117/16 (wniosek o zabezpieczenie powództwa – k. 16-16v).

Postanowieniem z dnia 10 listopada 2016 r. tutejszy Sąd oddalił oba wnioski o udzielenie zabezpieczenia (postanowienie z dnia 10 listopada 2016 r. – k. 43-47).

Pismem z dnia 15 listopada 2016 r. (data wpływu) małoletni pozwany główny R. N., działając poprzez swoją przedstawicielkę ustawową M. N., wniósł o oddalenie powództwa w całości. Jednocześnie złożył pozew wzajemny o podwyższenie alimentów ustalonych ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym dla Warszawy – Mokotowa w W. w dniu 15 października 2012 r., sygn. akt V RC 258/12 od powoda na rzecz małoletniego R. N. z kwoty po 900 zł miesięcznie do kwoty po 1 500 zł miesięcznie, płatnych do rąk matki małoletniego, od daty wytoczenia powództwa wzajemnego, do dnia 10-tego każdego miesiąca z góry wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia płatności każdej z rat (odpowiedź na pozew – k. 51-56).

Na rozprawie w dniu 21 grudnia 2016 r. powód główny L. N. wniósł o obniżenie alimentów do kwoty po 300 zł miesięcznie oraz o oddalenie powództwa wzajemnego, zaś pełnomocnik przedstawicielki ustawowej małoletniego pozwanego głównego/powoda wzajemnego wniósł o oddalenie pozwu głównego i jednocześnie poparł pozew wzajemny (protokół rozprawy z dnia 21 grudnia 2016 r. – k. 144, 151-152).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

Małoletni pozwany R. N. urodził się w dniu (...) Pochodzi ze związku małżeńskiego L. N. i M. N. (odpis skrócony aktu urodzenia – k. 12 akt V RC 258/12). Poprzednia wysokość alimentów została ustalona ugodą zawartą przed tut. Sądem w dniu 15 października 2012 r. na kwotę po 900 zł miesięcznie (protokół rozprawy z dnia 15 października 2012 r. wraz z ugodą – k. 22-23 akt V RC 258/12). W trakcie ustalania tej wysokości alimentów, powód L. N. posiadał na utrzymaniu syna P.. Płacił wówczas na jego rzecz alimenty w wysokości 600 zł miesięcznie. Obowiązek alimentacyjny L. N. wobec P. wygasł w maju 2015 r. Na najstarszego syna, Ł. powód zaprzestał łożenia alimentów już w 2011 r. (zeznania M. N. z dnia 21 grudnia 2016 r. – k. 148, 151).

Powód główny L. N. ma 57 lat. Z zawodu jest elektrykiem, nie posiada jednak uprawnień do jego wykonywania. Posiada wyższe wykształcenie oraz ukończone podyplomowe studium poligraficzne na Politechnice (...). Ostatni raz uprawnienia do wykonywania zawodu elektryka odnowił w roku 2010 i były one ważne przez 5 lat (zeznania L. N. z dnia 21 grudnia 2016 r. – k. 147). Powód od dnia 02 czerwca 2009 r. pracował w Zakładzie (...) w W. jako specjalista, naczelnik wydziału z pensją wynoszącą około 4 500 zł netto. Stosunek pracy został rozwiązany na podstawie porozumienia stron z dniem 30 września 2014 r. Od 08 grudnia 2014 r. powód jest zarejestrowany w Urzędzie Pracy m. st. W. jako osoba bezrobotna. Po rozwiązaniu stosunku pracy powód utrzymywał się z oszczędności

oraz emerytury swojej matki. Poszukuje pracy z wynagrodzeniem w granicach od 3 000 do 3 500 zł brutto (świadcstwo pracy – k. 5-5v; zaświadczenie z dnia 30 listopada 2016 r. – k. 125; zeznania L. N. z dnia 14 grudnia 2016 r. – k. 112; zeznania L. N. z dnia 21 grudnia 2016 r. – k. 145). Od stycznia 2016 r. powód opiekował się chorą matką, która zmarła w październiku 2016r. (zeznania L. N. z dnia 21 grudnia 2016 r. – k. 146). Przeciwno powodowi, z wniosku przedstawicielki ustawowej małoletniego R. N., prowadzona jest od września 2016 r. egzekucja komornicza w związku z zaległościami w spłacie alimentów. Na dzień wszczęcia egzekucji wysokość zaległych alimentów wynosiła kwotę 8 500 zł. Zadłużenie to zostało częściowo spłacone przez powoda w dniu 28 września 2016 r. W zakresie spłaconej przez powoda kwoty, postępowanie egzekucyjne zostało w dniu 03 października 2016 r. umorzono (zawiadomienie o wszczęciu egzekucji – k. 17-18; stan sprawy Kmp 117/16 – k. 19; potwierdzenie dokonania przelewu – k. 20; zeznania M. N. z dnia 14 grudnia 2016 r. – k. 114; postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego z dnia 03 października 2016 r. – k. 122-122v). Powód mieszka w W., we własnościowym mieszkaniu o powierzchni 46 m². Oprócz tego posiada na (...) działkę o powierzchni 2 400 m² zabudowaną domkiem letniskowym o pow. około 35 m². Wartość tej działki wynosi około 50 000 zł. Posiada również samochód A. (...) z 2005 r. (zeznania L. N. z dnia 14 grudnia 2016 r. – k. 113; zeznania L. N. z dnia 21 grudnia 2016 r. – k. 146-147). Powód do swoich miesięcznych kosztów utrzymania zalicza: czynsz – 500 zł; kredyt na samochód – 770 zł; odzież, obuwie, wyżywienie i środki higieny – 700-800 zł; telewizja – 100 zł; prąd i gaz – 200 zł; lekarstwa – 50 zł. Do kosztów ponoszonych w skali roku zalicza: podatek od nieruchomości – 200 zł; opłata za użytkowanie wieczyste – 280 zł; ubezpieczenie OC samochodu – 1 300 zł; przeglądy – 1 200 zł; przegląd rejestracyjny – 100 zł (zeznania L. N. z dnia 21 grudnia 2016 r. – k. 146). Opłaca małoletniemu pozwanemu koszty związane z abonamentem za telefon komórkowy (zeznania L. N. z dnia 21 grudnia 2016 r. – k. 148).

Dochód powoda w 2015 r. wyniósł 11 500,19 zł. W roku 2016 jego dochód stanowiła kwota 208,90 zł wypłacona z Funduszu Pracy i Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (zeznanie podatkowe powoda za 2015 r. – k. 123-124v; informacja o dochodach oraz o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy – k. 50; zeznania L. N. z dnia 21 grudnia 2016 r. – k. 148).

Małoletni pozwany główny R. N. ma 17 lat. Uczęszcza do (...) Liceum Ogólnokształcącego nr (...) im. Batalionu AK (...). Miesięczne chesne opłacane przez przedstawicielkę ustawową wynosi 960 zł. Decyzja o podjęciu nauki w prywatnym liceum była wspólną decyzją rodziców małoletniego. Małoletni posiada problemy z kręgosłupem (umowa o kształcenie w liceum – k. 60-61v; dowód wpłaty – k. 62; zeznania M. N. z dnia 21 grudnia 2016 r. – k. 150, 151). Małoletni w ramach zajęć sportowych i dodatkowych bardzo często wyjeżdża na obozy, co łączy się z dodatkowymi płatnościami (potwierdzenie dokonania przelewów – k. 66-70; zaświadczenie z dnia 06 października 2016 r. – k. 71; rachunki za zajęcia sportowe – k. 75-76). Małoletni osiąga dobre wyniki w nauce. Od 5-6 lat trenuje piłkę wodną, co wiąże się z częstymi wyjazdami na obozy sportowe oraz zawody. Od maja do grudnia 2016 r. otrzymywał stypendium sportowe w wysokości 400 zł miesięcznie (zeznania L. N. z dnia 14 grudnia 2016 r. – k. 113; zeznania M. N. z dnia 14 grudnia 2016 r. – k. 113; zeznania M. N. z dnia 21 grudnia 2016 r. – k. 150). Jego średni miesięczny koszt utrzymania matka mał. pozwanego określiła na kwotę około 3 400 zł. (zeznania M. N. – k. 113-114, 148-151, zestawienie kosztów utrzymania k. 103).

Przedstawicielka ustawowa małoletniego M. N. ma 54 lata. Pracuje jako główny specjalista w Głównym Urzędzie Statystycznym ze średnim wynagrodzeniem 3 510,77 zł brutto, 2 877,30 zł netto (zaświadczenia z dnia 27 października 2016 r. – k. 57, 57a). W związku ze zdiagnozowaną chorobą nowotworową, od czerwca 2016 r., pozostaje na świadczeniu rehabilitacyjnym w wysokości 90% ostatniej płacy za okres od 26 czerwca do 23 września 2016 r. oraz w wysokości 75% ostatniej płacy za okres od 24 września do 22 grudnia 2016 r. W 2015 r. przeszła trzy operacje. Poza tym stosowano u niej chemioterapię i radioterapię, w związku z tym nosi perukę. Obecnie jest w trakcie terapii hormonalnej, która jest refundowana (decyzja z dnia 15 lipca 2016 r. – k. 59-59v; zeznania M. N. z dnia 14 grudnia 2016 r. – k. 113-114; zeznania M. N. z dnia 21 grudnia 2016 r. – k. 149). Oprócz świadczeń rehabilitacyjnych utrzymuje się z wynajmu mieszkania za kwotę 1 800 zł. Po odliczeniu kosztów związanych z dokonaniem opłat za mieszkanie, podatku od najmu, pozostaje jej z tej kwoty 700-800 zł netto. Spłaca raty pożyczki w wysokości 700 zł. Mieszka wraz z małoletnim pozwanym/powodem wzajemnym, oraz synem Ł.. Najstarszy syn, Ł., utrzymuje się samodzielnie – co

miesiąc przekazuje matce kwotę 700 zł na wyżywienie i utrzymanie mieszkania (zeznania M. N. z dnia 14 grudnia 2016 r. – k. 113-114; zeznania M. N. z dnia 21 grudnia 2016 r. – k. 148, 150).

W roku 2015 jej dochód wyniósł 52 780,92 zł (zaświadczenie z dnia 28 października 2016 r. – k. 58).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zeznań stron: powoda/pozwanego wzajemnego L. N. (k. 112-113, 145-148) oraz przedstawicielki ustawowej małoletniego pozwanego/powoda wzajemnego M. N. (k. 113-114, 148-151), jak również dokumentów dołączonych do akt niniejszej sprawy. Sąd dał wiarę zebranych w sprawie dowodom. Dokumenty bowiem nie były podważane przez strony w toku postępowania, zaś zeznania stron znajdowały swoje odzwierciedlenie w pozostałym materiale dowodowym zgromadzonym w aktach sprawy. Sąd przeprowadził również dowód z dokumentów dołączonych do akt sprawy V RC 258/12.

Sąd zważył, co następuje

Stosownie do treści art. 133 § 1 k.r.o. rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania.

Zgodnie z art. 135 § 1 k.r.o., zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie albo wobec osoby niepełnosprawnej może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub wychowanie uprawnionego; w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego (§ 2).

Z kolei, w myśl art. 138 k.r.o., w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

W ocenie tutejszego Sądu powództwo główne nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności zaznaczyć należy, że powód główny nie udowodnił zmiany stosunków, która uzasadniałaby zmniejszenie jego obecnego obowiązku alimentacyjnego na rzecz małoletniego pozwanego. Wskazana przez powoda utrata pracy jest jedną z przesłanek do zmiany zakresu obowiązku alimentacyjnego. Niemniej jednak, jak wynika z materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy powód od tego czasu nie znalazł żadnej innej pracy, deklarując utrzymywanie się z oszczędności oraz emerytury swojej matki. Jak wynika z zasad doświadczenia życiowego, osoba która znajduje się w niezbyt dobrej sytuacji finansowej stara się raczej – po utracie dotychczasowej możliwości zarobkowania – jak najszybciej podjąć jakiekolwiek zatrudnienie, chociażby tymczasowo i nie w swojej specjalizacji, tym bardziej mając świadomość ciężącego na niej obowiązku alimentacyjnego względem dziecka. Zaznaczyć w tym miejscu należy, że Sąd rozumie sytuację powoda w jakiej znajdował się on od stycznia 2016 r., związaną ze znalezieniem się jego matki w szpitalu, a w konsekwencji potrzebie sprawowania nad nią opieki. Niemniej jednak, w chwili obecnej ten obowiązek już na nim nie ciąży. Powoduje to, że może on podjąć na powrót zatrudnienie, a co za tym idzie zdobywać się na utrzymanie nie tylko siebie, ale również na alimentowanie małoletniego syna.

Zaznaczyć w tym miejscu należy, że powód w trakcie całego postępowania nie kwestionował, co do zasady kosztów związanych z wychowaniem i edukacją małoletniego pozwanego. Zaznaczenia wymaga również to, że podjęcie przez małoletniego nauki w prywatnej placówce było wspólną decyzją obojga rodziców i nie została w żaden sposób powodowi narzucona. Nadmienić należy, że małoletni uczęszczał już do prywatnego gimnazjum. Tutejszy Sąd w pełni podziela pogląd wyrażony przez przedstawicielkę ustawową małoletniego pozwanego, że jakakolwiek zmiana szkoły w trakcie trwania roku szkolnego odbyć się może jedynie ze szkodą dla małoletniego. Przy tym należy podkreślić, iż w przyszłym roku szkolnym pozwany przystąpi do matury i wobec tego musi koncentrować się na nauce, a nie na poszukiwaniu nowej szkoły. Istotne jest również to, iż zgodnie z zeznaniami matki mał. pozwanego licea publiczne są

profilowane od 1 klasy natomiast szkoła pozwanego wprowadziła rozszerzenia z poszczególnych przedmiotów dopiero w 2 klasie. Wobec powyższego pozwany nie byłby tego w stanie sam nadrobić.

Zdaniem Sądu miesięczne średnie, usprawiedliwione koszty utrzymania pozwanego wynoszą ok. 2600 zł. Czesne za szkołę 960 zł, dodatkowe zajęcia sportowe, wyjazdy na turnieje, rozgrywki, opłaty klubowe 300 zł, wyżywienie 600 zł, ubrania, kosmetyki, fryzjer, środki czystości 150 zł, wizyty lekarskie, leczenie, zabiegi na kurczaki, leki, witaminy 150 zł, wydatki szkolne 70 zł, wycieczki szkolne, rozrywka 100 zł, koszty mieszkaniowe ok. 300 zł.

Sądowi trudno zgodzić się z twierdzeniami odnoszącymi się do trudnej sytuacji majątkowej powoda, w sytuacji w której spłaca on raty za samochód, z którego – według zeznań powoda – w ogóle nie korzysta. Powód może sprzedać samochód i uzyskane pieniądze przeznaczyć na utrzymanie syna R.. Okoliczność, iż powód, jak sam zeznał „trzyma ten samochód, bo jest bardzo ładny” /k. 147/ nie uzasadnia posiadania przez powoda samochodu i ponoszenia w związku z tym kosztów w sytuacji gdy powód nie posiada środków na utrzymanie dziecka. Zaznaczenia wymaga również to, że powód nie musi już płacić alimentów na dwóch starszych synów. Na najstarszego Ł. zaprzestał łożenia alimentów jeszcze przed zawarciem ugody w 2012 r., z kolei na P. płacił alimenty do 2015 r. Ponadto powód posiada majątek w postaci działki, która może zostać przez niego spieniężona po to aby móc wypełniać w pełni swój obowiązek alimentacyjny.

Mając na uwadze powyższe, Sąd postanowił, na podstawie wszystkich wymienionych przepisów, oddalić powództwo główne w całości – jak w punkcie 1 wyroku.

W zakresie powództwa wzajemnego, Sąd doszedł do przekonania, że zasługuje ono na częściowe uwzględnienie.

W pierwszej kolejności stwierdzić trzeba, że jak wynika z doświadczenia życiowego, koszty utrzymania małoletniego wzrastają co do zasady wraz wiekiem osoby uprawnionej do alimentacji. Bezspornym zaś jest to, że na rodzicach ciąży obowiązek wychowania dziecka. Obowiązek ten obejmuje nie tylko zobowiązanie do zapewnienia dziecku środków niezbędnych do życia, ale również obowiązek dostarczania dziecku środków, które mogłyby być przeznaczone na rozwój jego zainteresowań oraz pasji. W przedmiotowej sprawie jednak, to matka małoletniego pozwanego/powoda wzajemnego wypełnia w pełni ten obowiązek. Powód główny/pozwany wzajemny L. N. ogranicza się w przedmiotowym zakresie do wypłacania kwoty alimentów, jaka została ustalona wspólnie z M. N.. Niemniej jednak, jak już wskazano powyżej L. N., w ocenie Sądu, posiada możliwości zarobkowe i majątkowe, które pozwoliłyby mu na łożenie na rzecz małoletniego R. N. alimentów w kwocie wyższej niż ta ustalona w ugodzie z 2012 r. Nie uiszcza on już bowiem alimentów na syna P.. Środki te mogłyby zatem pokrywać chociażby część kosztów, jakie w chwili obecnej ponosi tylko i wyłącznie matka małoletniego pozwanego/powoda wzajemnego, M. N.. Nie bez znaczenia pozostaje tutaj również obecna sytuacja przedstawicielki ustawowej małoletniego oraz choroba nowotworowa, z którą zmuszona jest ona się zmagać, a co za tym idzie – zmniejszenie jej obecnych możliwości zarobkowych.

Wprawdzie powód główny pozostaje bez zatrudnienia, ale nawet wyłącznie posiadany przez powoda majątek pozwala na podwyższenie alimentów. Powód główny jest zdrowym mężczyzną, wykształconym i uzyskanie wykształcenia, zdobycie zawodu również powinien zapewnić swojemu synowi R.. Wprawdzie matka mał. pozwanego obecnie osiąga wyższe dochody od powoda głównego, to jednak z uwagi na jej bardzo trudną sytuacją zdrowotną musi ona w większym stopniu zaspokajać swoje potrzeby w zakresie wyżywienia, leczenia, co wiąże się z wyższymi wydatkami. Priorytetem powoda głównego powinno być wykształcenie syna, zdobycie przez niego zawodu, a nie otaczanie się przedmiotami, bo są ładne, a generują wysokie koszty /samochód A. (...)/.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie wszystkich powołanych przepisów, postanowił jak w punkcie 2 i 3 wyroku. Alimenty zostały podwyższone od dnia wniesienia powództwa wzajemnego /k. 51/.

Zgodnie z art. 102 k.p.c., w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Mając powyższe na względzie, Sąd postanowił nie obciążać powoda głównego L. N. kosztami zastępstwa adwokackiego na rzecz pozwanego głównego R. N. – punkt 4 wyroku.

Na zasadzie wyrażonej w art. 102 k.p.c., Sąd orzekł przejęciu na rachunek Skarbu Państwa kosztów, od uiszczenia których pozwany główny R. N. był zwolniony – punkt 5 wyroku.

O rygorze natychmiastowej wykonalności wyrażonej w punkcie 6 wyroku, Sąd orzekł na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c., zgodnie z którym sąd z urzędu nada wyrokowi przy jego wydawaniu rygor natychmiastowej wykonalności, jeżeli zasądza alimenty – co do rat płatnych po dniu wniesieniu powództwa, a co do rat płatnych przed wniesieniem powództwa za okres nie dłuższy niż za trzy miesiące.